بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاستهاومقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش هفتم:

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالاوخدمت»

«بخش هفتم»

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالاوخدمت»

عنوان **صفحه**

الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت	۲
ب)نحوه بررسی پروانه گمرکی /اسناد به جهت رفع تعهد ارزی	۳
ج) نحوه رفع تعهد ارزی درصورت عدم ارائه پروانه گمرکی و اسناد مورد درخواست	۶
د) نحوه پیگیری تعهد ارزی	۸
ه)پیوست‌ها	۱۳

شماره:۰۱/۱۱۷۱۳۲
تاریخ:۱۴۰۱/۰۵/۱۰

«نحوه رسیدگی به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا و خدمت»

الف) مراحل الزامی قبل از ارائه خدمات به متقاضیان واردات کالا و خدمت:

۱- اعتبار سنجی واردکننده قبل از ارائه خدمات و نیز کنترل سقف تعهداتی مجاز ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا.

۲- اخذ تعهد نامه ارائه پروانه گمرکی ورود کالا.

اخذ تعهدنامه از واردکننده طبق فرم نمونه پیوست شماره (۲) در بخش اول مجموعه مقررات ارزی در ارتباط با تحقق مفاد ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی (که در متن تعهدنامه درج گردیده است) بارعایت موارد ذیل الزامی است:

۲-۱- تعهدنامه باید توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی/مجوز واردات) تکمیل و قسمت ذیل آن نیز توسط مسئولین شعبه پس از احراز هویت متقاضی منطبق با کارت بازرگانی با ذکر نام، تایید، امضاء و مهر گردد.

۲-۲- مؤسسه اعتباری مکلف است تعهدنامه ماخوذه را تا پایان تسویه تعهد ارزی در سوابق مربوطه نگهداری نماید.

۲-۳- بر روی تعهدنامه برابر مقررات تمبر الصاق و ابطال گردد.

۲-۴- لازم است تعهدنامه درمورد اشخاص حقیقی توسط شخص واردکننده (دارنده کارت بازرگانی) و درمورد اشخاص حقوقی خصوصی توسط دارندگان امضاء مجاز (مرتبط با کارت بازرگانی آن شرکت) تکمیل، امضاء و مهر گردد.

تبصره: استفاده از کارت بازرگانی شخص ثالث در سیستم بانکی کشور جهت واردات کالا و خدمت حتی بصورت وکالتی امکان پذیر نمی باشد.

۲-۵- درخصوص وزارتخانه‌ها، ارگانها، نهادها، شرکتها، سازمانها و مؤسسات دولتی، اشخاص مسئول در دستگاه مربوطه (بغیر از ذیحساب) می‌بایست نسبت به تکمیل و تنظیم تعهدنامه اقدام نمایند.

۳-دریافت وثایق مقرر در ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات از بخش اول مجموعه مقررات ارزی.

شماره:۰۱/۱۱۷۱۳۲
تاریخ:۱۴۰۱/۰۵/۱۰

ب)نحوه بررسی پروانه گمرکی/اسناد مثبته حاکی از ورود و ترخیص.

۱- نحوه رفع تعهد ارزی با ارائه پروانه گمرکی و یا سایر اسناد حاکی از ورود کالا و خدمت

۱-۱-رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) در قبال ارائه پروانه گمرکی حاکی از ورود و ترخیص قطعی کالا و با مطابقت کمی و کیفی به لحاظ ارزش و مشخصات کالای وارده با اسناد ارائه شده مطابق با ثبت سفارش (درخصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، ظرف مهلت مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهدبود. در مواردی که واردکننده در مهلت‌های مقرر اعطایی نسبت به ارائه اسناد حمل و پروانه گمرکی حاکی از ورود و ترخیص کالا اقدام ننماید، مؤسسه اعتباری موظف است ضمن ضبط وثیقه مأخوذه (موضوع ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات اول مجموعه مقررات ارزی)، مراتب را وفق مفاد این مجموعه پیگیری نماید.

تبصره ۱- درخصوص پروانه های سبز گمرکی که تاریخ آنها قبل از اجرایی شدن نسخه الکترونیکی آن (۱۳۹۴/۰۴/۲۹) می باشد، رفع تعهد ارزی با اخذ اصل پروانه سبز گمرکی ممهور به «مهر قابل توجه بانک» حاکی از ورود و ترخیص کالا و مطابقت مندرجات روی و ظهر پروانه مزبور با شرایط ثبت‌سفارش و اسناد حمل مربوطه (درخصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود. لازم است پس از ممهور نمودن اصل پروانه و یا اصل گواهی مدلول سند گمرکی مأخوذه، به مُهر شعبه/ واحد ارزی ذیربط، تصویری خوانا از روی و ظهر آن تهیه و در سوابق مربوط ضبط گردد.

تبصره ۲- درخصوص آن دسته از پروانه های سبز گمرکی صادره قبل از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ که فاقد اطلاعات کامل در سامانه پرتال ارزی می باشند، آن مؤسسه اعتباری می بایست جهت احراز اصالت پروانه های مذکور مراتب را از گمرکات اجرایی استعلام نماید.

تبصره ۳- درصورتیکه اصل پروانه سبز گمرکی ارائه شده فاقد مهر قابل توجه بانک باشد، مشروط بر اینکه از سایر مفاد پروانه منجمله مهر درب خروج، ورود و ترخیص کالا و همچنین مطابقت مندرجات آن با شرایط ثبت‌سفارش و اسناد حمل مربوطه (درخصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی)، توسط آن مؤسسه اعتباری احراز گردد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره ۴- {اصلاحی طی بخشنامه شماره ۰۵/۱۸۲۹۵۱ مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۰}: درصورت عدم ارائه سند ترخیص مطابق در مهلت مقرر باید بلافاصله مراتب بر اساس قوانین و مقررات و با هماهنگی بخش حقوقی مؤسسه اعتباری به سازمان تعزیرات حکومتی یا مرجع قضایی ذی‌صلاح جهت اقدامات لازم منعکس شود. در این ارتباط درصورت ارائه اسناد حمل مطابق و یا سند ترخیص مطابق به مؤسسه اعتباری قبل یا پس از صدور حکم بدوی و یا قطعی (در چهارچوب ماده (۱۰) قانون تعزیرات حکومتی و تبصره (۷) ذیل ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز)، پذیرش اسناد حمل ارائه شده و یا سند ترخیص واصله و به تبع آن آزادسازی وثایق مأخوذه و رفع تعهد ارزی ورود کالا منوط به ارائه سند ترخیص مطابق با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان‌پذیر است. در این صورت اعاده ارز موضوعیت ندارد؛ لیکن سایر محکومیت‌های مقرر در حکم بدوی و یا قطعی به قوت خود باقی است. ضمناً ایفای کامل تعهد واردکننده از حیث ارائه سند ترخیص مطابق و اجرای سایر محکومیت‌های مربوط، مقرر در حکم بدوی و یا قطعی صادره به منزله عدم الزام به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتب نیست. لذا چنانچه متقاضی ملزم به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز باشد و نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتب به حساب مربوط اقدام نکند، با رعایت سایر ضوابط و مقررات ابلاغی ضمن مطالبه مبلغ مابه‌التفاوت نرخ ارز، انجام پیگیری از سازمان تعزیرات حکومتی و درج نام مستنکفین از پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز در لیست سیاه مربوط در سامانه جامع ارزی وفق قوانین و مقررات الزامی است.

تبصره ۵- در مواردی که تامین ارز اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی، جهت کالاهای وارداتی ازمحل منابع بانک مرکزی، حساب ذخیره ارزی و یا صندوق توسعه ملی بوده و بطور خاص مدت زمان دیگری برای مهلت ارائه پروانه ترخیص کالا ازگمرک در نظر گرفته شده باشد، ملاک عمل صرفاً مفاد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۲-۱ - درصورت ارائه اصل پته مسافرتی بصورت تجاری کمتر از ۲۰۰۰دلار یا معادل آن به سایر ارزها (مورد تایید گمرک جمهوری اسلامی ایران)، حاوی وزن، تعداد، ارزش و نوع کالا و احراز تطابق کامل مفاد آن به لحاظ کمی و کیفی مطابق با ثبت سفارش (درخصوص اعتبارات اسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) و اسناد حمل مربوطه، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهدبود.

۳-۱- مرجوع شدن کالا به منزله عدم ورود کالا به کشور تلقی و رفع تعهد ارزی منوط به ورود مجدد کالا بصورت بدون انتقال ارز طبق بند ۲ ماده ۳۸ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات با اخذ تاییدیه وزارت صنعت, معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه اصل پروانه گمرکی مربوطه و یا برگشت عین ارز به میزان ارزش کالای مرجوعی مطابق مفاد این مجموعه خواهد بود. در صورت عدم بازگشت ارز ضمن ضبط وثیقه مأخوذه موضوع ذیل بندهای (۹ و ۱۴) قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی، می‌بایست مراتب بلحاظ خروج غیر قانونی ارز از طریق بخش حقوقی مؤسسه اعتباری پیگیری شود.

۴-۱- ارائه پروانه ورود موقت جهت تسویه تعهدارزی به جای پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا قابل قبول نبوده و صرفاً بابت ثبت سفارشات ورود موقت و یا مواردیکه حسب بخشنامه شماره ۰۰/۲۵۹۶۸۹مورخ ۱۴۰۰/۹/۸(پیوست شماره۱) از محل منابع ارزی واردکننده با انجام ثبت آماری وارد و یا پیشتردر چارچوب مفاد بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ از محل ارزهای تعریف شده (از محل ارز صادرات و حساب واردکننده) وارد شده اند، قابل پذیرش خواهد بود. در ارتباط با موارد اقدام شده براساس بخشنامه اخیرالذکر علاوه بر اخذ پروانه ورود موقت، ارائه تاییدیه گمرک ذیربط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تامینی الزامی خواهد بود.رفع تعهد صادراتی به میزان ارز تامینی, الزامی خواهد بود.

۵-۱- رفع تعهد ارزی از بخش خدماتی اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر مالیات متعلقه و سایر کسورات قانونی با رعایت سایر مقررات بلامانع بوده و در غیر اینصورت رفع تعهد ارزی منوط به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه) خواهد بود.

۶-۱- در مورد کالاها و تجهیزاتی که با رعایت مقررات مربوطه تماماً یا بخشی از آن توسط سازنده داخلی (ساخت داخل) تامین می‌گردد، با توجه به فقدان گواهی مبدأ، بارنامه و عدم صدور پروانه گمرکی، ارائه اسناد ذیل جهت رفع تعهد ارزی الزامی می‌باشد:

الف-سیاهه تجاری

ب-لیست بسته‌بندی

ج-قبض انبار و یا صورتمجلس تحویل کالا (بجای بارنامه) که مبین تحویل کالا به انبار خریدار بوده و به امضاءی نمایندگان خریدار و فروشنده رسیده باشد.

د-گواهی بازرسی

۷-۱- چنانچه در پیش فاکتور فروش کالا به ارسال کالای مجانی اشاره شود و توسط سازمان توسعه تجارت ایران تایید شده و نیز کالای مجانی علاوه بر اصل کالا در اوراق ثبت سفارش به صراحت قیدگردد، واردکنندگان می‌بایست نسبت به اظهار کالا به گمرکات برمبنای کالای موضوع پروفرما همراه با کالای مجانی اقدام نمایند و هرگونه مغایرت کمی و کیفی کالای مجانی نیز کسر تخلیه محسوب خواهدشد. سیستم بانکی کشور ملزم به وصول پروانه گمرکی ترخیص کل محموله (اصل کالا بعلاوه کالای مجانی) برای رفع تعهدات ارزی خواهد بود.

۸-۱- درمورد آن دسته از تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکنندگان اعم از بخش دولتی یا خصوصی که بلحاظ عدم ارائه پروانه گمرکی/کسر تخلیه/بیش‌بودارزش کالا در این بانک سابقه پیگیری داشته و تحت تعقیب قانونی قرار گرفته‌اند، به هنگام تسویه تعهد (درصورت احراز شرایط رفع تعهد ارزی) بایستی مراتب را جهت اخذ نامه رفع سوء اثر (کان‌لم‌یکن نمودن) از سابقه تعقیبی به این بانک منعکس نمایند. بنابراین در اینگونه موارد صرف اعلام رفع تعهد از واردکنندگان توسط بانک عامل کفایت ننموده و لازم است با ذکر شماره و تاریخ نامه تعقیبی مراتب را به این بانک اعلام نمایند.

۹-۱- واردکنندگانی که نسبت به ورود تکنولوژی و دانش فنی از جمله در قالب محمل الکترونیکی شامل لوح فشرده، نرم‌افزار و ... اقدام به گشایش اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی نموده‌اند, موظف به ارائه پروانه گمرکی مطابق به ویژه به لحاظ ارزش ارزی پروانه گمرکی می باشند.

۱-۹-۱- در صورت عدم ارائه پروانه گمرکی مطابق، رفع تعهد ارزی بابت ورود نرم‌افزار (فاقد محمل الکترونیکی) و حق لیسانس مربوط (به صورت توامان و یا به تفکیک)، ضمن الزام به رعایت مفاد بند (۵-۱) فوق، منوط به ارائه تأییدیه از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مبنی بر نصب/ به‌کارگیری نرم افزار وارده و نیز تطابق شرح و ارزش ارزی نرم افزار وارده و حق‌لیسانس مربوط با شرح و ارزش ارزی مندرج در ثبت‌خدمت مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

۱۰-۱- ارائه پروانه ترانزیت اعم از داخلی و یا خارجی جهت تسویه و احراز رفع تعهد ارزی ناشی از واردات کالا مورد قبول نمی باشد.

۱۱-۱- مواردی که کالای وارداتی به کشور قبل از انجام ترخیص قطعی از گمرک، به هر جهت امحا گردد؛ تعهد ارزی واردکننده بابت کالای مربوطه مرتفع نگردیده و در این راستا ملزم به رفع تعهد ارزی خواهد بود.

۱۲-۱- تا زمانی که از اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی، رفع تعهد ارزی کامل بعمل نیامده است از انتقال و جابجایی پرونده‌ها و سوابق مربوط به بایگانی راکد و یا امحاء آن اکیداً خودداری گردد.

۱۳-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبار/برات اسنادی و حواله ارزی انجام شده بابت کرایه حمل، هزینه بازرسی و دموراژ منوط به رفع تعهد ارزی از اسناد کالای وارداتی مربوطه می باشد.

۱۴-۱- درصورتیکه طبق شرایط ثبت سفارش، کالا بصورت وزنی خریداری شده باشد، مغایرت در تعداد موردی نداشته و اگر بصورت تعدادی خریداری شده باشد مغایرت در وزن موجب الزام به تعهد نخواهد بود.

۱۵-۱) در صورت فزونی ارزش پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا، رفع تعهد ارزی به میزان ارزش اسناد حمل ارائه شده مرتبط با آن پروانه گمرکی، بلامانع می باشد. در همین ارتباط چنانچه فزونی ارزش کالاهای ترخیصی بیش از ۱۵ درصد مبلغ مندرج در اسناد حمل ارائه شده باشد، آن بانک مکلف است مراتب را به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی منعکس نماید.

۲- بررسی ورود کالا به سایر گمرکات و نیز کالاها و خدمات وارده به مناطق آزاد تجاری-صنعتی/ویژه اقتصادی و یا ترخیص شده از گمرکات آنها

۱-۲- با توجه به اینکه واردکننده می‌بایستی کالا را از طریق گمرکی که قبلاً در اوراق ثبت سفارش/خدمت، پیش بینی شده است وارد و ترخیص نماید، چنانچه با تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزشی ناشی از مغایرت گمرک (اختلاف کرایه حمل داخلی) حادث گردد، واردکننده می‌بایست ضمن ارائه اصل پروانه گمرکی مطابق، به میزان اختلاف کرایه حمل حادث شده نسبت به برگشت عین ارز (وفق ترتیبات مقرر این مجموعه بالاخص بخش دوم) اقدام نماید.

تبصره: در مورد اعتبارات اسنادی مفتوحه ازمحل منابع بانک مرکزی/حساب ذخیره ارزی اختلاف کرایه‌حمل موردبحث می‌بایست بهمراه سود و ۱۲٪ جریمه و در مورد منابع صندوق توسعه ملی به همراه ۶٪ جریمه از زمان پرداخت وجه اسناد به فروشنده محاسبه و طبق بند "ج" این بخش اقدام گردد.

۲-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات / بروات اسنادی و حواله‌های ارزی که کالاهای مربوطه به جای سرزمین اصلی از گمرکات مناطق آزاد تجاری و یا ویژه اقتصادی ترخیص و وارد سرزمین اصلی شده باشد، منوط به ارائه اصل پروانه گمرکی صادره توسط گمرکات مستقر در مناطق بنحویکه کلیه مفاد و مندرجات پروانه صرف‌نظر از تغییر گمرک ترخیص کننده مطابق با شرایط اعتبار و اسناد حمل باشد با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهد بود.

تبصره: چنانچه مقصد کالای اعتبار/برات اسنادی و یا حواله، بدواً سرزمین اصلی بوده باشد، رفع تعهد ارزی صرفاً منوط به ارائه پروانه گمرکی و یا مدلول سند گمرکی مطابق بند "ب" بوده و گواهی‌های صادره از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مورد قبول نخواهد بود.

۳-۲- رفع تعهد ارزی از اعتبارات اسنادی، وصولی‌ها (بروات) اسنادی یا حواله‌های ارزی که بدواً مقصد کالای آنها مناطق آزاد تجاری-صنعتی و یا ویژه اقتصادی بوده باشد با ارائه پروانه گمرکی صادره از سوی گمرکات مستقر در مناطق یا گواهی الکترونیکی ورود کالا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی مطابق با شرایط ثبت‌سفارش/ثبت آماری و اسناد حمل مربوط به لحاظ کمی و کیفی (درخصوص اعتباراسنادی علاوه بر موارد مذکور تطابق با شرایط مندرج در اعتبار اسنادی) امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره (۱): رفع تعهد ارزی بابت تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ درصورتی امکان‌پذیر می‌باشد که تأمین ارز مربوط از محل ارز متقاضی بوده باشد. درغیر اینصورت می‌بایست نسبت به استرداد ارز وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» این بخش اقدام نمایند.

تبصره (۲): درخصوص مواردیکه ثبت‌سفارش‌های کالایی صادره (سرزمین اصلی) طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۷ تامین ارز آن در چارچوب مقررات این بانک انجام و واردات آنها به مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی صورت پذیرفته است، ضمن لزوم رعایت مفاد بند (۳-۲) همین قسمت، می‌بایست تأییدیه کتبی شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مبنی بر اینکه کالای مربوطه از ابتدا به مقصد مناطق بوده را ارائه نماید. ضمناً مواردی‌که بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ تأمین ارز آن با نرخ ارز رسمی (معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) صورت پذیرفته است؛ مشمول ضوابط اخیرالذکر نمی‌گردد و رفع تعهد ارزی با ارائه پروانه گمرکی مطابق با ثبت سفارش و اسناد حمل مربوط و حاکی از ورود قطعی کالا به سرزمین اصلی خواهد بود. درغیر اینصورت می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» این بخش نسبت به استرداد ارز اقدام نماید.

۴-۲- رفع تعهد ارزی اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی مربوط به واردات خدمت به مناطق آزاد تجاری– صنعتی و ویژه اقتصادی منوط به ارائه اصل صورتحسابهای قطعی انجام کار و ارائه تاییدیه کارفرما (بالاترین مقام سازمان یا هیأت مدیره شرکت) مبنی بر انجام خدمت پس از کسر هرگونه کسورات قانونی مترتب و نیز با ارائه تاییدیه مکتوب در سربرگ دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت سایر مقررات بلامانع می‌باشد.

ج) نحوه رفع تعهد ارزی در موارد عدم ارائه پروانه مطابق (شامل عدم ورود کالا /کسرتخلیه/کسر ارزش و گران نمایی)

۱- گواهی مدلول سند گمرکی ورود کالا بابت عدم واردات کالا

درصورتی که واردکننده مراتب مفقودی و یا عدم دسترسی به اصل پروانه سبز گمرکی ورود کالا (در خصوص پروانه های سبز گمرکی صادره قبل از اجرائی شدن نسخه الکترونیکی) را اعلام نماید، بانک عامل می‌بایست ضمن در جریان قراردادن واردکننده به منظور مراجعه و ارائه مدارک لازم به گمرک مربوطه (تعهدنامه محضری، آگهی در روزنامه و ...) با گمرک ترخیص‌کننده کالا مکاتبه و ضمن تقاضای صدور گواهی مدلول سند گمرکی حاوی شماره اعتبار/برات اسنادی/حواله، ثبت سفارش، نام بانک و شعبه، ارزش ارزی و ریالی کالا، نوع, شماره تعرفه، تعداد و وزن کالا، شماره پروانه گمرکی (شماره پروانه گمرکی همان شماره ثبت اظهارنامه کوتاژ می‌باشد) و در نهایت تایید مراتب ورود و ترخیص کالا از گمرک را استعلام نماید. بدیهی است درصورتیکه مفاد گواهی مدلول سند گمرکی با شرایط اعتباراسنادی/اطلاعات ثبت سفارش واسناد حمل مربوطه مطابقت داشته باشد، رفع تعهد ارزی با رعایت سایر مقررات بلامانع خواهدبود.

۲- ارائه تاییدیه گمرک جمهوری اسلامی ایران بابت کسر تخلیه

چنانچه پروانه گمرکی ارائه شده دارای کسرتخلیه به لحاظ وزنی در مقایسه با ثبت سفارش و اسناد حمل ثبت شده باشد، حسب نظر گمرک جمهوری اسلامی ایران تلورانس‌های وزنی تا سقف اعلام شده در سامانه رفع تعهد ارزی لحاظ گردیده است، لذا هرگونه رفع کسرتخلیه بابت آنها فاقد موضوعیت می‌باشد. لیکن در مواردی که وزن خالص و ناخالص اظهاری در پروانه گمرکی با اسناد حمل ثبت شده مطابق بوده ولی کسر تخلیه بابت وزن ناخالص خروجی حادث شده باشد، با ارائه تاییدیه کتبی از سوی مرکز واردات/دفتر واردات

گمرک جمهوری اسلامی ایران یا درج تأییدیه توسط بالاترین مقام گمرکات اجرائی یا قائم مقام وی در ذیل پروانه گمرکی مبنی بر نبودکسرتخلیه یا اعلام میزان کسر تخلیه، رفع تعهد ارزی بابت بخش مورد تأیید امکان پذیر خواهد بود. ضمناً فهرست افراد حائز شرایط به منظور درج تأییدیه مذکور توسط اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی این بانک در بخش اخبار سامانه رفع تعهد ارزی درج می‌گردد.

۳- ارائه گواهی اخذ خسارت از شرکت بیمه

۳-۱) درصورت بروز خسارت به کالا و ارائه گواهی پرداخت خسارت توسط شرکت بیمه یا گواهی بروز خسارت توسط گمرک یا سازمان بنادر و دریانوردی بابت جبران کسر تخلیه و یا بطور کلی عدم ورود کالا به علت بروز خسارت به کالا، رفع تعهد ارزی به میزان کالای خسارت دیده با رعایت موارد ذیل امکان پذیر می‌باشد:
گواهی مذکور می‌بایست خطاب به بانک عامل و حاوی مشخصات کامل کالای کسری به لحاظ شرح، وزن، و تعداد کالای خسارت دیده، همچنین درخصوص گواهی اخذ خسارت از شرکت بیمه شامل مبلغ ریالی پرداخت شده با ذکر شماره چک یا شبا واریزی مربوطه نیز باشد.
تبصره ۱: درصورتی که تأمین ارز به نرخ کمتر از بالاترین نرخ حواله اعلامی بانک مرکزی (مندرج در سامانه معامات الکترونیکی ارز (ETS)) صورت گرفته باشد، ملاک عمل جهت رفع تعهد ارزی، واریز مابه‌التفاوت ریالی روز تأمین ارز تا بالاترین نرخ حواله اعلامی بانک مرکزی در روز تأمین ارز به حساب شماره (۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۷۴۹۷) و شماره شبا (IR۹۳۰۱۰۰۰۰۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۷۴۹۷) نزد بانک مرکزی با عنوان «واریز مابه‌التفاوت روز تأمین تا ETS» این بانک می‌باشد. لذا در این ارتباط آگاهی لازم به واردکننده ارائه گردد تا نسبت به انعقاد قرارداد بیمه متناسب برای پوشش و اخذ خسارت به شرح فوق اقدام گردد.
تبصره ۲: درخصوص موارد تأمین ارز شده قبل از سال ۱۳۹۷ وفق مقررات وقت اقدام گردد.
تبصره ۳: در صورت عدم پوشش کامل معادل ارزی مبلغ ریالی خسارت (کمتر از مبلغ تعهد با لحاظ نمودن نرخ تأمین ارز) می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» همین مجموعه اقدام گردد.
۳-۲) درخصوص مواردی که ارز آنها از محل تسهیلات بانک مرکزی/ حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی تأمین گردیده است، خسارت دریافتی بابت کسر تخلیه ناشی از خسارت، می‌بایست تبدیل به ارز گردد و سپس به حساب بانک مرکزی (درصورتیکه در بخشنامه‌های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد)/ حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز گردد. درصورت عدم پوشش کامل خسارت (کمتر از مبلغ تعهد) مابقی به مفهوم عدم ورود کالا بوده و استرداد عین ارز می‌بایست وفق مفاد بند (۱) از قسمت «د» همین مجموعه صورت پذیرد.

۴- ورود کالای بدون انتقال ارز

۴-۱-ورود کالا از محل پروانه بدون انتقال ارز به منظور رفع تعهد ارزی و بمیزان تعهد ایجاد شده (بابت کالای کسری - ضایعات کالای وارداتی - مغایرت کالاهای وارداتی با کالای سفارش شده) مشروط به اخذ تاییدیه کتبی وزارت صنعت, معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) و ارائه پروانه گمرکی حاکی از ورود کالا طبق بند ۲ ماده ۳۸ آئین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات امکانپذیر خواهد بود.
۴-۲- در صورت درج عبارت بدون انتقال ارز در پروانه مرتبط با ثبت سفارش بانکی، مشروط بر اینکه علاوه بر شماره ثبت سفارش، سایر مشخصات مندرج در پروانه گمرکی مطابق با اسناد حمل و ثبت سفارش باشد، با اخذ تاییدیه گمرک مبنی بر دریافت حقوق ورودی و عدم وجود گران نمایی رفع تعهد ارزی بلامانع می‌باشد.

۵- تاییدیه مبین متروکه شدن کالا

۵-۱- درصورتی‌که کالای وارده به گمرک وفق مفاد ماده (۲۴) قانون امور گمرکی متروکه شود، ضمن الزام به رعایت مفاد بند (۱۱-۱) از قسمت «ب» بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی (درخصوص کالای امحا شده)، رفع تعهد ارزی با رعایت موارد ذیل امکان پذیر خواهد بود.

۵-۱-۱) برای اطمینان از ورود کالای مطابق با ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه، ارائه گواهی معتبر از گمرک که تایید کننده ورود و متروکه شدن کالا و همچنین شامل مشخصات کالا از جمله شماره ثبت سفارش، شرح و تعرفه، وزن و مقدار و ارزش ارزی استنباطی می‌باشد، الزامی است.

تبصره: شرح و کد تعرفه کالای (کد تعرفه کالای استنباطی گمرک) مندرج در گواهی گمرک باید با مندرجات ثبت سفارش و اسناد حمل مربوطه مطابق باشد.

۵-۱-۲) ارائه گواهی معتبر از سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی منضم به فاکتور/حواله فروش کالای متروکه، که شامل شماره کارت بازرگانی/شناسه ملی خریدار، نام خریدار، ارزش ریالی، تاریخ فروش، مشخصات کالا و تاییدیه ورود کالا به کشور می‌باشد، الزامی است.

۵-۱-۳) رفع تعهد ارزی به میزان کمینه معادل ارزی ارزش ریالی فاکتور/حواله کالای متروکه و ارزش ارزی استنباطی مندرج در گواهی گمرک و پس از لحاظ میزان کالای مندرج در فاکتور/حواله فروش نسبت به اسناد حمل مربوطه (جهت محاسبه کسر تخلیه) امکان پذیر است.

تبصره ۱: مبنای محاسبه معادل ارزی ارزش ریالی فاکتور/حواله فروش سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی بیشینه «بالاترین نرخ فروش حواله سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در تاریخ فاکتور/حواله فروش کالا» و «نرخ تامین ارز» می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه کالای متروکه مجدداً به واردکننده واگذار شود، ارزش کالای مندرج در فاکتور فروش می‌بایست حداقل به میزان ۱۰٪ ارزش کالا باشد و سپس در فرایند رسیدگی لحاظ گردد.

۵-۲) کالای متروکه شده به میزان کمینه معادل ارزی (وفق بند ۵-۱-۳ فوق)؛ مشمول مقررات مابه‌التفاوت نرخ ارز نیز است. تاریخ مندرج در فاکتور/حواله فروش کالا به عنوان تاریخ ترخیص جهت تعیین شمولیت و محاسبه مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتب قلمداد می‌شود.

۶- بیش بود ارزش کالا (گران‌نمائی)

۶-۱- متولی اعلام بیش بود ارزش کالا یا گران نمایی، دفتر تعیین ارزش گمرک ایران می‌باشد که با ارایه نامه از طرف دفتر مذکور اعلام خواهدگردید. درمواردی‌که گمرکات ترخیص کننده کالا به صورت مکتوب یا در شرح تجاری کالا رأساً اعلام بیش بود ارزش نمایند، موضوع بلحاظ اخذ تایید نهایی می‌بایست از دفتر تعیین ارزش گمرک ایران استعلام گردد. تا زمان دریافت تاییدیه مزبور مبنی بر عدم وجود بیش بود ارزش به میزان بیش بود اعلامی توسط گمرک به شرح فوق از آزاد سازی وثایق و رفع تعهد ارزی اجتناب گردد.

۶-۲- رفع تعهد ارزی از بابت بیش بود ارزش کالا در صورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد منوط به اجرای کامل مفاد بند (۱-۲) از قسمت "د" بوده و پس از تاریخ فوق صرفاً منوط به استرداد عین ارز طبق بند (۱-۳) از قسمت"د" از سوی واردکننده خواهدبود.

۷- کسر ارزش

درخصوص تعهدات ارزی که دارای کسر ارزش پروانه گمرکی می‌باشند، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

د) نحوه پیگیری تعهد ارزی

۱- برگشت و فروش ارز

۱-۱- چنانچه واردکننده موفق به ارائه اصل پروانه گمرکی/گواهی مدلول سند گمرکی و یا اسناد مقرر در مهلت تعیین شده نگردیده باشد و یا پروانه ارائه شده دارای کسر تخلیه، بیش بود ارزش (گران‌نمائی)، کسر ارزش و یا اختلاف ارزش ناشی از کرایه حمل داخلی به دلیل تغییر گمرک مقصد حادث گردد، درصورتیکه تاریخ واریز اسناد حمل قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ باشد، آن بانک موظف است نسبت به فروش ارز به نرخ روز مراجعه واردکننده جهت تسویه تعهد ارائه پروانه سبز گمرکی مبادرت و سپس اقدام به بازخرید ارز از مشتری به نرخ روز

واریز اسناد و صدور و ارسال اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) با تأکید به درج کد ۲۱ در فیلد مربوطه به منظور رفع تعهد واردات اقدام و بلافاصله عین ارز خریداری شده را نیز به حساب بانک مرکزی واریز و معادل ریالی آن را به نرخ روز واریز اسناد از این بانک دریافت نمایند.

۲-۱- برای آن دسته از موارد که علی‌رغم آنکه تاریخ واریز اسناد آن از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد بوده لیکن نرخ ارز، استثنائاً نرخهای متداول قبل از تاریخ مذکور از جمله شناور، صادراتی و... باشد، جهت رفع تعهد ارزی می‌بایست مطابق بند فوق انجام پذیرد.

۳-۱- درخصوص تعهدات ارزی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی، بیش بود و یا کسر تخلیه کالاهای وارده که تاریخ حواله، واریز/ظهرنویسی اسناد از ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد باشد، رفع تعهد ارزی منوط به استرداد عین ارز توسط واردکننده خواهد بود.

تبصره: چنانچه در راستای ایفای تعهدات به شرح فوق نتیجه مطلوبی حاصل نگردد ضروری است آن بانک ضمن ضبط وثایق مأخوذه، نسبت به پیگیری موضوع از سازمان تعزیرات حکومتی اقدام نماید.

۴-۱- برگشت عین ارز/اخذ مابه‌التفاوت بلحاظ محل تامین ارز به شرح ذیل می باشد:

۱-۴-۱- چنانچه ارز مربوطه از محل ارز بانک مرکزی/ارز مرجع/ارز مبادله ای تامین شده باشد می بایستی نسبت به استرداد عین ارز به نرخ روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری،ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهرنویسی اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) وتاریخ انتقال وجه (درمورد حواله)به میزان تعهد ایفاء نشده توسط واردکننده و صدور اعلامیه خرید ارز طبق فرم نمونه پیوست شماره (۳) و ارسال یک نسخه ازاصل آن به این بانک(موارد پیش از تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹) و بعد از تاریخ اخیر الذکر با ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی اقدام گردد.

تبصره: چنانچه نرخ ارز در روز واریز اسناد (درمورد اعتبار/برات اسنادی دیداری، ریفاینانس و فاینانس)، تاریخ ظهرنویسی اسناد(درمورد اعتبار/برات اسنادی مدتدار) وتاریخ انتقال وجه (درمورد حواله)، بیشتر ازنرخ ارز در روز مراجعه وارد کننده جهت تسویه تعهد باشد، مبنای محاسبه جهت پرداخت معادل ریالی به مشتری براساس نرخ ارز در روز مراجعه خواهد بود. چنانچه نرخ فروش ارز این بانک کمتر از نرخ کمینه تعریف شده باشد، ملاک عمل برای تسویه ریالی بابت استرداد ارز توسط واردکننده، نرخ فروش ارز بانک مرکزی به بانک‌های عامل خواهد بود.

۲-۴-۱- در خصوص اعتبارات اسنادی گشایش شده، بروات اسنادی ثبت شده و حواله‌های ارزی صادره بعد از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۲، چنانچه ارز مربوطه از محل "نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما)"، " سامانه معاملات الکترونیکی ارز "، "ارز حاصل از صادرات خود /دیگران" و "سپرده دیگران (منابع ارزی دیگران)" تامین گردیده باشد، درصورت عدم ایفای تعهد ارزی توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی (صرفاً تعهد ارائه پروانه گمرکی) منوط به استرداد ارز به بانک مرکزی (با هماهنگی ادارات عملیات ارزی و خزانه داری ارزی) خواهد بود. معادل ریالی ارز برگشت داده شده به این بانک به نرخ کمینه بین نرخ های "فروش اولیه" منوط به درج در سامانه مربوط، خرید "حواله" مترتب بر نوع نرخ ارز تامین شده مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در روز معامله عودت فی مابین واردکننده با موسسه اعتباری و نرخ فروش "حواله" مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) مترتب بر نوع نرخ ارز تامین شده در روز تامین ارز خواهد بود.

تبصره: در صورت لروم نوع نرخ ارز مترتب حسب مورد تعیین و جداگانه ابلاغ خواهد شد.

۵-۱- رفع تعهد ارزی از اعتبارات/بروات اسنادی و حواله های ارزی انجام شده ازمحل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی چنانچه بعلت عدم حمل/کسرتخلیه/بیش بود ارزش کالاهای وارداتی پروانه گمرکی ارائه نگردد و یا به لحاظ تغییر گمرک مقصد اختلاف ارزش (اختلاف کرایه حمل داخلی) ایجاد شود، به میزان تعهد ارزی ایفاءنشده مرتبط با موارد فوق، از تاریخ معامله اسناد/پرداخت وجه (هر کدام مقدم باشد) تا روز تسویه ازسوی متقاضی (حداکثر تا مهلت تعیین شده برای ارائه پروانه سبز گمرکی بارعایت بخشنامه‌ها و مقررات موضوعه) جریمه‌ای بمیزان ۱۲٪ و بابت صندوق توسعه ملی ۶٪ تعلق می‌گیرد که می‌بایست از مشتری اخذ و بهمراه اصل و سود دوره مربوطه بصورت عین ارز تماماً به حساب بانک مرکزی (درصورتیکه در بخشنامه‌های مربوطه شرایط دیگری تعیین نشده باشد)/حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود. درصورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجوه موردبحث (در مدت یادشده) آن بانک می‌بایست کل دیون مشتری را از منابع ارزی خود تادیه نموده و از مبالغ مورد نظر سهمی به مؤسسه اعتباری تعلق نمی‌گیرد.

۶-۱- درمواردیکه تامین ارز از محل سپرده ارزی متقاضی و بعد از تاریخ۱۳۹۷/۱/۲۲ صورت گرفته باشد، در صورت عدم ایفای تعهد توسط متقاضی، رفع تعهد ارزی منوط به دریافت مابه‌التفاوت نرخ خرید ارز حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) در تاریخ تامین ارز تا نرخ فروش ارز حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) در روز مراجعه جهت تسویه خواهد بود. در ارتباط با مواردی که نرخ ارز کاهش یافته، آن بانک بایستی نسبت به اخذ مابه‌التفاوت خرید و فروش ارز درسامانه مذکور به نرخ حواله (TT) مندرج در سامانه (ETS) روز مراجعه مبادرت نموده و بلافاصله نسبت به واریز مبالغ مربوطه به حساب شماره (۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۶۰۴۴) نزد بانک مرکزی ج.ا.ا اقدام نماید.

۱-۶-۱- در مواردیکه تامین ارز بابت واردات از محل سهم شرکت نفت از ارزش نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص گاز طبیعی) صادراتی یا در چهارچوب قوانین مربوط (از جمله قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قوانین بودجه سنواتی، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی و ...) ضمن انجام ثبت سفارش از محل سپرده متقاضی یا دیگران (منابع ارزی خود یا دیگران) صورت می گیرد، در صورت عدم ایفای تعهد، متقاضی باید نسبت به استرداد عین ارز تامین شده به این بانک (در چهارچوب بند (۲-۴-۱) فوق و تبصره ذیل آن و یا به شرکت نفت (بابت مواردیکه تامین ارز برای واردات از محل سهم شرکت نفت انجام شده است) منوط به آنکه در قراردادهای منعقده فی مابین شرکت نفت و متقاضی الزام به استرداد عین ارز به دلیل عدم اجرای تعهد ناشی از قرارداد پیش بینی شده باشد، ضمن ارائه تاییدیه استرداد عین ارز از وزیر/معاون وزیر نفت اقدام نماید. در غیر اینصورت، موسسه اعتباری محق است نسبت به اجرا گذاشتن و انجام اقدامات قانونی و حقوقی لازم و حسب مورد تملک وثایق و تضامین ماخوذه و همچنین تعقیب قانونی متقاضی به منظور استرداد عین ارز مربوط و اخذ کلیه خسارت و هزینه های مربوط اقدام کند.

۲- انعکاس موضوع تعهد ارزی (شامل عدم ارائه اسناد حمل، عدم ارائه پروانه گمرکی ورود کالا، کسرتخلیه، کسرارزش و بیش بود ارزش):

درصورتیکه واردکننده طبق موارد مندرج در بخشنامه و ظرف مهلت های مقرر اقدامی جهت رفع تعهد ارزی به عمل نیاورده باشد می‌بایست به شرح ذیل اقدام گردد:

۱-۲- درخصوص تعهدات ارزی قبل از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ آن بانک کماکان مکلف است ضمن در جریان قراردادن واردکننده از موضوع عدم ایفاء تعهد ارزی، اطلاعات لازم مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۴) همراه با یک نسخه ازتصاویراعلامیه فروش ارز صادره و فرم تعهدنامه مأخوذه (فرم نمونه پیوست شماره ۷) را به این بانک اعلام و ارسال نمایند.

۲-۲- با عنایت به سیاست تک‌نرخی ارز از سال۱۳۸۱، بانک گشاینده اعتبار/برات اسنادی/حواله مکلف است درخصوص تعهدات ارزی پس از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ تا تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ضمن ارسال فرم تکمیل شده پیوست شماره (۴) به این بانک (موارد بعد از تاریخ اخیر الذکر با درج در سامانه رفع تعهد ارزی)، مراتب را توسط بخش حقوقی آن‌بانک رأساً از طریق مراجع ذیصلاح (سازمان تعزیرات حکومتی استان) پیگیری وضمن ثبت در سامانه رفع تعهد ارزی نسبت به تعقیب قضائی متعهدین ارزی اقدام و پس از حصول نتیجه این بانک را مطلع نمایند.

۲-۳- ضمن جلب توجه و اجرای مفاد قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (تبصره۷ ذیل بند(ح) ماده ۲ مکرر) چنانچه در بررسی تعهدات ارزی ایفاء نشده اشخاص حقیقی و حقوقی که به استناد ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی از مصادیق تخلف از ضوابط و مقررات دولت محسوب می‌گردد، مواردی همچون میزان تخلف ارزی، علت تخلف، تعداد تخلف، شرایط تخلف، میزان آثار سوء تخلف، سوابق و هویت متخلف و ملاحظه سایر قرائن، ظنّاً ارتکاب جرم اشخاص مزبور را برای آن مؤسسه اعتباری ایجاد نماید، لازم است ضمن انعکاس موضوع به سازمان تعزیرات حکومتی وفق بند ۲-۲- از قسمت (د) بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی، راساً نسبت به تعقیب کیفری متعهدین ارزی مذکور اقدام نمایند.

۲-۴- در صورت صدور رأی قطعی از سوی سازمان تعزیرات حکومتی و یا سایر مراجع قضایی مبنی بر برائت واردکننده، پیگیری تعهد ارزی فاقد موضوعیت خواهد بود.درصورت صدور قرار منع تعقیب و قطعیت آن, رفع تعهد منوط به تایید بخش حقوقی آن بانک / موسسه اعتباری مبنی بر طی کلیه مراحل دادرسی خواهد بود.

۳- آزاد سازی وثایق

۳-۱- در صورت ایفای تعهدات ارزی مربوط به ارائه سند ترخیص مطابق موسسه اعتباری می بایست نسبت به آزاد سازی وثایق (موضوع بندهای ۹ و ۱۴ قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی) به نسبت تعهدات ارزی ایفاء شده با درنظر گرفتن مهلت های مربوطه اقدام نماید.

۳-۲- در صورت عدم ایفای تعهد ارزی موسسه اعتباری موظف است پس از اتمام مهلت های مربوطه نسبت به ضبط وثایق (در صورت عدم نقدی بودن وثایق نسبت به نقد نمودن و ضبط) اقدام نموده و پس از یکسال به حساب بانک مرکزی (شماره ۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۲۶۶۲ شماره شبا IR۷۶۰۱۰۰۰۰۸۰۰۰۳۰۰۰۰۰۱۰۲۶۶ به نام اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی ـ ودایع تضمین پروانه سبز گمرکی ایفای تعهد ترخیص نزد اداره عملیات ریالی) واریز نماید.

۳-۳- با توجه به الزامات مفاد بندهای (۹) و (۱۴) از قسمت کلیات بخش اول مجموعه مقررات ارزی درخصوص اخذ تعهدنامه و اخذ وثایق به منظور ایفای تعهدات ارزی مربوط به ارائه سند ترخیص مطابق، چنانچه از زمان ضبط وثایق توسط آن بانک تا زمان اعاده کامل ارز از سوی واردکننده کالا، کمتر از یکسال سپری شده باشد، وجوه مزبور صرفاً در حساب‌های مؤسسه اعتباری بلوکه می‌گردد و پس از ایفای تعهد به متقاضی عودت می‌گردد. لیکن در صورت عدم ایفای تعهدات ارزی ظرف مهلت یکسال مورد اشاره، استرداد مبلغ جریمه مأخوذه موضوعیت ندارد و آن بانک مکلف است علاوه بر ضبط وجه‌التزام و واریز به حساب مربوطه نزد این بانک، اقدام حقوقی لازم جهت اعاده ارز دریافتی به سیستم بانکی را نیز معمول نماید.

تبصره: درخصوص مواردیکه وفق مفاد بند (۶) از قسمت «ج» بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی، پس از اعلام ظن بیش بود ارزش (گران نمایی) توسط گمرکات اجرائی، آن بانک اقدام به اخذ تاییدیه از دفتر ارزش گمرک نموده است، در صورت کان لم یکن شدن بیش بود اعلامی توسط دفتر مذکور فارغ از مهلت یکساله اعلامی به شرح فوق، آزادسازی وثیقه مربوطه بلامانع می‌باشد.

۴- مصالحه ریالی با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا

(شامل عدم ارائه پروانه گمرکی – کسر تخلیه – بیش بود ارزش کالا)

به منظور تسهیل در امر تسویه تعهدات ارزی معوقه واردکنندگان کالا و باستنادمصوبه هیأت محترم وزیران، چگونگی موضوع انجام مصالحه ریالی و ضوابط آن به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۴-۱-اطلاعات مورد نیاز جهت انجام مصالحه

بانک عامل می‌بایست ضمن اخذ و ارسال درخواست کتبی واردکنندگان کالا (اعم از خصوصی و دولتی) مبنی بر تمایل به انجام مصالحه ریالی، اطلاعات درخواستی مطابق فرم نمونه پیوست شماره (۵) را برای هر فقره به این بانک اعلام و ارسال نمایند:

۴-۲-چارچوب اجرائی مصالحه ریالی

تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش خصوصی ناشی از عدم ارائه پروانه گمرکی ورود کالا، کسر تخلیه، بیش‌بود ارزش کالا که تاریخ واریز اسناد آنها از تاریخ شروع برقراری محدودیت ارزی (۵۷/۸/۲۳) لغایت ۱۳۷۷ باشد طبق جدول ضمیمه پیوست شماره (۶) و تعهدات ارزی ایفاء نشده بخش دولتی (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکتها و مؤسسات دولتی صرفنظر از سال ایجاد تعهد ارزی) و همچنین میزان تعهد براساس پیشنهادات موردی که توسط کمیته ویژه تسویه تعهدات ارزی دستگاههای اجرائی مستقر در این بانک ارائه خواهدگردید، مشمول طرح مصالحه ریالی قرار خواهند گرفت.

۴-۳-نحوه انجام مصالحه

۴-۳-۱- بررسی و اقدام بر روی کلیه درخواست‌های مصالحه پس از ارسال اطلاعات به این بانک همراه با دریافت مدارک و اطلاعات لازم و با تعیین و اعلام مبلغ مورد مصالحه به اداره دعاوی حقوقی این بانک انجام می‌پذیرد.

۴-۳-۲- چنانچه از بابت تعهدات ارزی کمتر از ده هزاردلار (مشمول بخشودگی طبق جدول) نیز درخواستی به آن بانک واصل گردد مراتب می‌بایست جهت انجام سایر اقدامات و اخذ تاییدیه نهایی به این بانک منعکس گردد.

شماره: ۰۱/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۲

شماره: ۰۰/۳۵۹۶۸۹
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۰۸
پیوست: ندارد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
بسمه تعالی

تولید پشتیبانی از مانع زدایی

بانک ملی ایران - مدیریت امور بین‌الملل
بانک سپه - مدیریت امور بین‌الملل
بانک تجارت - مدیریت امور بین‌الملل
بانک ملت - مدیریت امور بین‌الملل
بانک صادرات ایران – مدیریت امور بین الملل
بانک کشاورزی– مدیریت امور بین‌الملل
بانک رفاه کارگران - مدیریت امور اعتباری و بین‌الملل
بانک صنعت و معدن - مدیریت امور بین‌الملل و تجهیز منابع
بانک توسعه صادرات ایران - مدیریت امور بین‌الملل
بانک مسکن - مدیریت امور بین‌الملل
بانک کارآفرین - مدیریت امور بین‌الملل
بانک پارسیان - مدیریت عملیات ارزی
بانک اقتصاد نوین - مدیریت امور بین‌الملل
بانک سامان - مدیریت امور بانکداری بین‌الملل
بانک پاسارگاد - مدیریت امور بین‌الملل
بانک سرمایه - مدیریت امور بین‌الملل
پست بانک ایران - مدیریت امور بین‌الملل
بانک سینا - مدیریت امور بین‌الملل
بانک مشترک ایران و ونزوئلا- مدیریت امور بین‌الملل
بانک توسعه تعاون - مدیریت امور بین‌الملل
بانک تجارتی ایران و اروپا - شعبه تهران
بانک خاورمیانه - مدیریت امور بین‌الملل
بانک شهر– مدیریت امورعملیات ارزی
بانک دی - معاونت امور بین‌الملل و ارزی
بانک گردشگری -مدیریت امورین الملل
اداره عملیات ارزی

با سلام،

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ و نامه عمومی شماره ۹۹/۲۹۶۳۴۶ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۸ و پیروی‌های مربوطه و نامه عمومی شماره ۹۹/۳۹۴۸۱۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۹ و با عنایت به تصمیمات جلسه یکصد و هفتاد و هفتم مورخ ۱۳۹۹/۸/۶ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت (ابلاغی طی نامه‌های شماره ۹۰۸۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ و شماره ۳۳۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۱/۱۷از سوی معاونت محترم اقتصادی رئیس جمهور)، ضمن کان لم یکن نمودن تبصره ذیل بند (۱۰) از بخشنامه شماره ۹۷/۱۵۲۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۵ از تاریخ این نامه عمومی بدینوسیله نحوه تأمین ارز به منظور واردات مواد اولیه تحت رویه ورود موقت برای پردازش توسط شرکت‌های تولیدی با رعایت سایر ضوابط و مقررات ارزی به شرح ذیل جهت اجراء ابلاغ می‌گردد:

۱- انجام حواله ارزی، گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی از محل منابع ارزی واردکننده بابت ورود موقت برای پردازش نزد شبکه بانکی کشور درصورت تودیع ارز مربوطه نزد بانک عامل با اخذ مجوز از گمرک ج.ا و انجام ثبت آماری در سامانه جامع تجارت میسر می‌باشد. در این راستا اخذ تأیید گواهی ثبت آماری معاملات ارزی مربوطه از سوی اداره نظارت ارز این بانک از محل منابع ارزی واردکننده الزامی خواهد بود.

۲- مهلت/سررسید ارائه اسناد در این موارد ۶ ماه از تاریخ صدور حواله ارزی و یا گشایش/ثبت برات اسنادی بوده و ضمناً مهلت ارائه پروانه گمرکی ورود و ترخیص موقت کالا بابت اعتبارات/بروات اسنادی از تاریخ واریز/ظهرنویسی

شماره: ۰۱/۱۱۷۱۳۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تولید پشتیبانی از مانع زدایی

اسناد حمل (هرکدام مقدم باشد) حداکثر به مدت یک ماه و بابت حواله های ارزی از تاریخ صدور حواله ارزی حداکثر به مدت ۷ ماه خواهد بود. بدیهی است اخذ وثایق و تضامین کافی مقرر در تبصره ۴ ذیل بند «ی» بابت این موارد بر مبنای نرخ فروش ارز در روز صدور حواله ارزی/گشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) الزامی بوده و درصورت عدم ارائه پروانه مورد بحث مطابق با شرایط ثبت آماری مربوطه و به میزان ارز تأمینی ظرف مهلت مذکور وثایق و تضامین مأخوذه بایستی بلافاصله ضبط و با کسر هزینه‌های مترتب به حساب مربوطه نزد این بانک واریز گردد. همچنین در این موارد لازم است تعهدنامه‌های مربوطه درخصوص ارائه پروانه گمرکی و پرداخت وثایق مذکور به حساب این بانک در زمان مطالبه خدمت از آن بانک پس از انجام هماهنگی‌های لازم با بخش حقوقی آن بانک از واردکننده اخذ گردد.

۳- درخصوص مواردی‌که پیشتر حسب تبصره فوق‌الذکر پس از تأمین ارز از محل‌های تعیین شده با انجام ثبت سفارش مبادرت به واردات به صورت ورود موقت قبل از تاریخ این نامه عمومی نموده‌اند، رفع تعهد ارزی با دریافت پروانه ورود موقت و ارائه تأییدیه از گمرک ذیربط مبنی بر انجام صادرات از محل پروانه مذکور حداقل به میزان ارز تأمینی امکان‌پذیر خواهد بود. در این موارد که ارز مربوطه از محل صادرات خود واردکننده یا از محل حساب ارزی(منابع ارزی) واردکننده تأمین گردیده است: اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز بابت تأخیر در ارائه اسناد حمل حواله‌های ارزی موضوعیت نخواهد داشت.

مقتضی است مراتب را به کلیه شعب و واحد های ارزی ذیربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت نمایند./ ۵۳۵۲۹۳۶

اداره سیاست ها و مقررات ارزی

سیدعلی شعیبی	یحیی کیان
۶۰۱۷-۰۲	۶۰۱۹-۰۶

پیوست شماره(۳)

بسمه‌تعالی

«اعلامیه خرید ارز»

تاریخ:
شماره:

کد بانک ☐ **نام بانک** ☐ **کد شعبه** ☐ **نام شعبه** .....

گواهی می‌نماید که در تاریخ ☐ **شمسی مطابق با** ☐ **میلادی**

از آقای/خانم **/شرکت :** ☐ ***کد** ☐

مبلغ‌ارز:	**(به عدد)**		**نوع ارز:**	**کد**	
	(به حروف)			**نام**	

با نرخ (به‌ریال): ☐ **معادل (به عدد):** ☐ **ریال**

بابت : ۱ ☐ رفع تعهد صدور کالا با شماره تعهد نامه ارزی: ☐

۲ ☐ رفع تعهد صدور خدمات با شماره تعهد نامه ارزی: ☐

۳ ☐ رفع تعهد واردات کالا با شماره اعتبار/برات اسنادی/حواله: ☐

۴ ☐ سایر

بصورت : ۱ ☐ اسکناس ۲ ☐ حواله ۳ ☐ تراولرچک ۴ ☐ چک بانکی ۵ ☐ سایر:

☐خریداری شده و به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز خواهدشد.

☐خریداری شده و به حساب این بانک واریز گردیده است.

بانک **شعبه**

تاریخ **مهر و امضاء**

***توضیح**

برای فروشندگان از کدهای زیر استفاده گردد:

۱- اشخاص حقیقی ایرانی
۲- صادرکنندگان کالا
۳- صادرکنندگان خدمات
۴- توریست‌ها
۵- سفارتخانه‌هاوکنسولگریهای خارجی
۶- شرکتهای هواپیمایی خارجی
۷- شرکتهای کشتیرانی خارجی
۸- شرکتهای حمل‌ونقل زمینی خارجی
۹- دفاتر نمایندگی بانکهای خارجی
۱۰- دفاتر سازمانهای بین‌المللی
۱۱- سرمایه گذاری خارجی
۱۲- سایر شرکتهای خارجی
۱۳- ترانزیت
۱۴- شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (ایران ایر)
۱۵- سایرشرکتهای هواپیمایی ایرانی
۱۶- سازمان هواپیمایی کشوری
۱۷- شرکت‌کشتیرانی‌جمهوری‌اسلامی‌ایران
۱۸- سایر شرکتهای کشتیرانی ایرانی
۱۹- شرکتهای حمل و نقل زمینی ایرانی
۲۰- شرکتهای بیمه ایرانی
۲۱- رفع تعهدات واردات
۲۲- ضبط ضمانتنامه‌های ارزی
۲۳- سایر

پیوست شماره (۴)

نام واردکننده	نحوه مالکیت		شماره	مبلغ کل باذکر نوع ارز	مبلغ (تعهد) باذکر نوع ارز	نرخ هم ارز ریالی (فی)	تاریخ واریز اسناد	شماره و تاریخ اعلامیه فروش ارز	نوع تعهد			نوع کالا	مشخصات شناسنامه‌ای متعهد و آدرس
	دولتی	خصوصی	اعتبار/برات اسنادی/حواله	****					عدم ارائه پروانه‌گمرکی	کسر تخلیه	گران‌نمایی		
				***** ***** ***** ***** ***** *****									

پیوست شماره (۵)

ردیف	نام واردکننده	نحوه مالکیت		شماره	مبلغ کل اعتبار طبق اسناد باذکر نوع ارز	مشخصات کالای اعتبار بلحاظ وزن/تعداد	نرخ هم‌ارز ریالی (فی) *	تاریخ واریز اسناد/اعلامیه فروش ارز	نوع تعهد			مبلغ تعهد با ذکر وزن/تعداد	نوع کالا	ملاحظات
		دولتی	خصوصی	اعتباراسنادی/بروات اسنادی					عدم ارائه پروانه‌گمرکی	کسر تخلیه	گران‌نمایی			

* درصورتیکه تأمین ارز از محل فروش ارز سیستم بانکی نبوده، به منبع و یا منابع تأمین ارز اشاره شود.

پیوست شماره (۶)

جدول مصالحه با متعهدین ارزی ناشی از واردات کالا (عدم ارائه پروانه،کسر تخلیه، بیش بود ارزش کالا) برای معادل هر دلار امریکا به ریال

سالهای / تعهد	کمتر از ۱۰.۰۰۰ دلار	مجموع تعهدات ارزی ایفاءنشده تا سقف ۵۰۰.۰۰۰ دلار			مجموع تعهدات ارزی ایفاءنشده مازاد بر ۵۰۰.۰۰۰ دلار تا سقف ۱.۰۰۰.۰۰۰ دلار		
۱۳۵۷-۱۳۵۹	بخشوده	۱۵۰			۲۵۰		
۱۳۶۰-۱۳۶۲	بخشوده	۳۰۰			۴۰۰		
۱۳۶۳-۱۳۶۵	بخشوده	۴۵۰			۵۵۰		
۱۳۶۶-۱۳۶۸	بخشوده	۶۰۰			۷۰۰		
۱۳۶۹-۱۳۷۱	بخشوده	رسمی	رقابتی	شناور	رسمی	رقابتی	شناور
		۸۰۰	۶۰۰	۱۰۰	۱۰۰۰	۷۰۰	۱۰۰
۱۳۷۲-۱۳۷۷	بخشوده	۱۰۰۰	۸۰۰	۱۰۰	۱۲۰۰	۹۵۰	۱۰۰

* برای مبالغ بالاتر از یک میلیون دلار تعهدات مربوط به بخش خصوصی تا سقف دومیلیون دلار، مبالغ وجه‌المصالحه مندرج در جدول فوق ۱/۵ برابر خواهدبود.

* بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای سقفهای بالاتر از دومیلیون دلار و همچنین مواردی که پرونده مطروحه (صرفنظراز میزان تعهد) از طرف مراجع قضایی منجر به صدورحکم قطعی گردیده است بطور موردی پیشنهاد مصالحه ارائه خواهدنمود.

* درمواردیکه بانک مرکزی جهت پیگیری پرونده در مراجع قضایی هزینه دادرسی پرداخت نموده‌است واردکننده ملزم به استرداد آن خواهدبود.

پیوست شماره(۷)

بسمه‌تعالی

تعهدنامه مربوط به ورود و ترخیص کالای اعتبار/برات اسنادی/حواله
«از گمرکات کشور»

اینجانب، نام ..... نام خانوادگی..... فرزند .....
به شماره شناسنامه: ..... صادره از: .....
مدیر شرکت .....
(درمورد شرکتها مشخصات کامل مدیرعامل یا نماینده شرکت با ذکر شماره ثبت شرکتها)
به نشانی .....
دارنده کارت بازرگانی .....
اعلام می‌نمایم که کالای مربوط به اعتبار/برات اسنادی/حواله ارزی به‌شماره ..... که پروانه گمرکی ورود کالا به شماره .....
به آن شعبه ارائه شده بطور کامل (چه از لحاظ کمی و کیفی) و بدون هیچگونه کسری از گمرک ..... ترخیص گردیده‌لذا چنانچه برای‌بلنک گشایش‌کننده/پرداخت کننده محرز گردد که پرولنه‌های گمرکی ورود کالا ارائه شده با کالای مورد اعتبار/برات اسنادی/حواله مطابقت نداشته و یا مربوط به آن نباشد، بانک گشاینده/پرداخت کننده و بانک مرکزی محق به پیگیری موضوع از طریق مراجع قانونی خواهند بود و تعهد می‌نمایم که پاسخگوی مطالبات بانک باشم و به بانک حق می‌دهم که طبق مقررات نسبت به ممنوعیت خروج از کشور و لغو کارت بازرگانی و تعقیب کیفری اینجانب اقدام نماید.

محل مهر و امضاء

بدینوسیله صحت امضاءی متعهد/متعهدین گواهی می‌گردد.

بانک شعبه

محل مهر و امضاء

پیوست شماره(۸)

شماره: ۰۵/۴۲۸۱۴

مورخ:۱۴۰۵/۰۳/۰۳

محل تأمین ارز	نرخ مترتب بر فروش حواله در تاریخ تأمین ارز	نرخ مترتب بر خرید حواله در روز معامله عودت
نظام یکپارچه معاملات ارزی و از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ ترجیحی ۲۸۵,۰۰۰ ریال و به نرخ حواله (EC) مندرج در سامانه (ETS)	(EC) مندرج در سامانه (ETS)	(EC) مندرج در سامانه (ETS)
صادرات خود، صادرات دیگران، منابع ارزی دیگران نظام یکپارچه معاملات ارزی، از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ حواله (TT)	(TT) مندرج در سامانه (ETS)	(TT) مندرج در سامانه (ETS)
از محل منابع ارزی بانک مرکزی به نرخ حواله (NEWEC)	(NEWEC) مندرج در سامانه (ETS)	(NEWEC) مندرج در سامانه (ETS) یا (TT) مندرج در سامانه (ETS) هرکدام در سامانه موجود است.